

ע"פ 4908/16 - פלוני נגד מדינת ישראל

בית המשפט העליון בשבתו כבית משפט לערעורים פלייט
ע"פ 4908/16

לפני:

כבוד השופטת א' חיות
כבוד השופטת ד' ברק-ארז
כבוד השופט מ' מזוז

המערער:

פלוני

נ ג ד

המשיבה:

מדינת ישראל

ערעור על גזר הדין של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע
בת"פ 32404-08-13 מיום 8.5.2016 שניתן על-ידי
השופט נ' זלוצ'ובר
י"א באדר התשע"ז (9.3.17)

תאריך הישיבה:

עו"ד ליאורה גלאובך; עו"ד נורית שני

בשם המערער:

עו"ד מירי קולומבוס

בשם המשיבה:

גב' קורין גולד

מתורגמן לשפת הסימנים:

פסק-דין

השופטת א' חיות:

ערעור על גזר דינו של בית המשפט המחוזי בבאר-שבע (גב' השופט נ' זלוצ'ובר) בת"פ 32404-08-13 אשר גזר על המערער 8 חודשי מאסר בפועל, 22 חודשי מאסר על תנאי ותשלום פיצוי בסך 10,000 ש"ח בגין ביצוע מעשה מגונה בקטינה כבת 7 (להלן: המתלוננת).

1. המערער הואשם בכך שביום 16.8.2013 נכנס לחדר המדרגות של בניין בעיר אשקלון והמתין שם עד

עמוד 1

שהמתלוננת ושני קטינים נוספים יצאו מאחת הדירות והחלו לעשות את דרכם לעבר המקלט. משהבחינו המתלוננת והקטינים במערער הם חששו להמשיך להתקדם ולפיכך נעצרו והתיישבו על אחת המדרגות. אז התקרב אליהם המערער והחל לגעת באיבר מינה של המתלוננת. המתלוננת ניסתה לקום אך המערער מנע זאת ממנה ומשך אותה בכוח אליו. בעקבות זאת החלה המתלוננת לצעוק ולקרוא לאמא ובתגובה שחרר אותה המערער וזמן קצר לאחר מכן עזב את המקום. המערער כפר באישומים המיוחסים לו וביום 11.5.2015 הרשיע אותו בית המשפט קמא בביצוע העבירה המיוחסות לו בכתב האישום והורה על הגשת תסקיר של שירות המבחן בעניינו.

2. בתסקיר שהוגש צוין כי המערער עלה לארץ בהיותו כבן 10 וכי הוא חירש ואילם. עוד צוין כי המערער מכחיש את ביצוע העבירה המיוחסת לו וטוען שמדובר באי הבנה. שירות המבחן התרשם כי המערער מתקשה למצוא את מקומו בחברה וחש מתוסכל ובודד. עוד התרשם שירות המבחן כי המערער מרוכז בעצמו ומבטא עמדות קורבניות. כמו כן התרשם שירות המבחן כי המערער הוא אדם אימפולסיבי ותוקפני המתקשה להציב לעצמו גבולות. שירות המבחן ציין כי בשל חוסר שיתוף פעולה מצד המערער יש קושי להעריך את מסוכנותו המינית ואולם לא ניתן לשלול את קיומה. עם זאת, ציין שירות המבחן כי המערער מבטא מוטיבציה לנהל אורח חיים נורמטיבי ונראה שההליך הפלילי מהווה גורם מרתיע עבורו. לפיכך, המליץ שירות המבחן לגזור על המערער עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות.

3. באשר למתלוננת ציין שירות המבחן כי מהמידע שמסרו הוריה עולה שמעשיו של המערער גרמו לה לטראומה והביאו לנסיגה בתפקודיה. עוד צוין כי המערער פגע בביטחונה העצמי של המתלוננת וכיום היא סובלת מחרדות וחוששת לצאת לבד מהבית. כמו כן ציין שירות המבחן כי ממידע שמסרו גורמי הרווחה עולה שמעשיו של המערער הביאו להחרפה בקשיים שעמם התמודדה המתלוננת עוד לפני הפגיעה. שירות המבחן ציין כי אף שהמערער לא יכול היה לצפות פגיעה מסוג זה אין מקום לפטור אותו מאחריות לנזק הרב שנגרם למתלוננת בעקבות מעשיו.

4. בהערכת המסוכנות שהוגשה בעניינו של המערער צוין כי לא ניתן לקבוע שהוא סובל מפתולוגיה מינית אך גם לא ניתן לשלול זאת. עוד צוין כי יש קושי להבין את המניעים שהביאו את המערער לביצוע העבירה ואולם המעשים שבהם הורשע מצביעים על התנהלות אימפולסיבית וחסרת מעצורים. לפיכך, ובהתחשב בגורמים נוספים, העריך המרכז להערכת מסוכנות כי ישנו סיכון בינוני עד גבוה לכך שהמערער יבצע עבירות מין נוספות בעתיד. לצד הערכת המסוכנות הוגשה מטעם המערער חוות דעת מטעם המרכז לזכויות אנשים עם מוגבלויות בה פורטו הקשיים שעמם יידרש המערער להתמודד אם יאלץ לרצות מאסר מאחורי סורג ובריח. בחוות הדעת צוין כי המערער מסוגל לתקשר בשפת הסימנים בלבד ולפיכך צפוי לסבול מבידוד חברתי בכלא וייתכן שאף יחווה ניצול מצד אסירים אחרים. עוד צוין כי יש להתחשב בכך ששירות בתי הסוהר אינו ערוך לספק את צרכיהם של אסירים המתקשרים בשפת הסימנים ואינו מסוגל להעניק להם תנאי כליאה הולמים.

5. בגזר דינו עמד בית המשפט קמא על חומרת מעשיו של המערער ועל הפגיעות הקשות שהסבו למתלוננת. בית המשפט קמא קבע כי המערער ניצל את המתלוננת על מנת לספק את יצריו וערער את בטחונה. לפיכך, ובהתחשב במדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, קבע בית המשפט קמא כי מתחם העונש ההולם בעניינו נע בין 6 ל- 12 חודשי מאסר בפועל. בית המשפט קמא הוסיף וקבע כי אין מקום לאמץ את המלצתו של שירות המבחן לגזור על המערער עונש מאסר שירוצה בעבודות שירות. המלצה זו, כך נקבע, אינה תואמת את חומרת מעשיו של המערער ואת המסוכנות הנשקפת ממנו ואינה נותנת משקל הולם לצורך להרתיע מפני ביצוע עבירות מין בקטינים. עם זאת, קבע בית המשפט קמא כי בעת קביעת העונש יש לתת משקל לנסיבותיו האישיות של המערער ולכך שאדם במצבו אכן יתקשה להשתלב בכלא ומאסרו ככל הנראה לא יהיה קל. בהתחשב במכלול השיקולים הללו גזר בית המשפט קמא על

המערער את העונשים שפורטו לעיל.

6. בערעור טוען המערער כי בית המשפט קמא לא נתן משקל הולם לקשיים שעמם יהא עליו להתמודד במהלך תקופת מאסרו. לטענתו, שירות בתי הסוהר אינו ערוך לקלוט אסיר במצבו ויש חשש אמיתי שיסבול מהתנכלויות אם ייאלץ לרצות מאסר מאחורי סורג ובריא. עם זאת, בהמלצתנו, הסכים המערער שלא לעמוד על הערעור היה ויובהר על ידי שירות בתי הסוהר כי יש באפשרותו לספק תנאי כליאה הולמים לאסירים מסוגו ולתת מענה לצרכיו המיוחדים בעת שהותו במאסר. בעקבות זאת, הורינו למדינה לברר ולהודיע האם שירות בתי הסוהר ערוך לקליטת אסירים מסוגו של המערער, וביום 30.3.2017 הודיעה המדינה כי שירות בתי הסוהר אכן ערוך לכך. בהודעה הבהירה המדינה כי לשירות בתי הסוהר יש ניסיון בכליאת אסירים בעלי מוגבלות מהסוג שממנה סובל המערער. עוד צוין כי שירות בתי הסוהר ערוך לספק פתרונות שיאפשרו למערער לתקשר עם סביבתו וכי עם כניסתו למאסר ילווה המערער על ידי עובד סוציאלי שיבחן את השתלבותו ויתווך בינו לבין גורמים רלבנטיים. המדינה הוסיפה וטענה כי אף שניתן להניח שבמהלך תקופת המאסר יחווה המערער קשיים שונים כתוצאה ממוגבלותו, אין בכך כדי להצדיק הקלה נוספת בעונשו על הקלה שכבר זכה לה מטעם זה. להשלמת התמונה יצוין כי בהערכת המסוכנות העדכנית שהוגשה בעניינו של המערער צוין כי נשקפת ממנו מסוכנות בינונית.

7. דין הערעור להידחות.

הלכה היא כי ערכאת הערעור לא תתערב בעונש שנגזר על ידי הערכאה הדיונית אלא במקרים חריגים שבהם העונש שנגזר חורג באופן מהותי ממדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים (ראו: ע"פ 2562/16 עמר נ' מדינת ישראל (27.3.2017)). המקרה דנן אינו נמנה עם אותם מקרים. בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה היתרה הגלומה בביצוע עבירות מין בקטינים ועל הצורך לנקוט במדיניות ענישה מרתיעה כלפי נאשמים שהורשעו בעבירות אלו וזאת גם במקרים שבהם מדובר בנאשמים הסובלים ממוגבלות פיזית או מבעיה רפואית אחרת המקשה עליהם לרצות עונש מאסר. אכן, מוגבלות פיזית היא שיקול להקלה בעונש ואולם אין בה כדי לפטור מעונש מאסר מקום שבו עונש זה מתחייב מן העבירה שבה הורשע הנאשם (ראו: ע"פ 3659/13 פלוני נ' מדינת ישראל, פסקה 20 (24.3.2014)). במקרה דנן התחשב בית המשפט קמא במוגבלות ממנה סובל המערער ובקשיים הצפויים לו במאסר ואלמלא כן היה בהחלט מקום לגזור עליו עונש חמור יותר. אין, אפוא, מקום להקלה נוספת בעונשו וזאת בפרט לאחר שהובהר על ידי שירות בתי הסוהר כי הוא ערוך לקלוט את המערער ולתת מענה הולם לצרכיו וזאת, כאמור, בעקבות החלטתנו בה נתבקשו פרטים בעניין. אמנם, כפי שציין בית המשפט קמא, ניתן להניח כי תקופת המאסר לא תהיה קלה עבור המערער ואולם, עובדה זו אינה מצדיקה הקלה נוספת בעונשו, כאמור.

אשר על כן, הערעור נדחה.

המערער יתייצב לריצוי עונשו ביום 30.4.2017 עד לשעה 10:00, בבימ"ר דקל או על פי החלטת שירות בתי הסוהר, כשברשותו תעודת זהות ועותק מפסק דין זה. על המערער לתאם את הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיין מוקדם, עם ענף אבחון ומיין של שירות בתי הסוהר, בטלפון: 08-9787377 או 08-9787336.

ניתן היום, י"ז בניסן התשע"ז (13.4.2017).

שופט

שופטת

שופטת